GAZDAG CSALÁDI MÚLTTAL POMÁZ JELENÉBEN

BESZÉLGETÉS DR. SZENTPÉTERY ELEMÉRREL

Az ötvenes évek elején történt, az akkori pomázi tanácselnöknek sokáig nem született gyermeke. Nagyon szerettek volna, persze, ezért orvostól orvosig jártak. Végül *Szentpétery Elemér* nagybátyjánál, *dr. Koronka Gábornál* állapodtak meg, s a kétévnyi kezelés meghozta a várva várt fiú babát. A hatalom ura, vagy inkább elvtársa persze örvendett nagyon.

– Mivel hálálhatom meg? – kérdezte a doktort.

– Semmivel, ez a hivatásom.

– Az nem lehet, kérjen valamit.

– Köszönöm, de semmire sincs szükségem.

– Mondtam, hogy kérjen valamit – hangzott most már dörgedelmesebben. – Vagy talán meg akar sérteni?

– Dehogy! Tud arról, hogy az elmúlt héten vitték el az összes bútorunkat a családi házunkból?

– Hogyne tudnék róla. Az én tudomásom nélkül semmi sem történhet Pomázon!

– Akkor, ha kérhetem, szeretném visszakapni a bútorainkat.

– Kérem! Semmi akadálya.

Így kapta vissza a Koronka család az ősei bútorait. Na persze nem az összeset, egy fehér zongorának nyoma veszett.

A nappali szélén állunk a Fáy András utcában, Szentpétery Elemér otthonában, miközben hallgatom a történetet. Előttünk egy 3x4 méteres szőnyeg, egy a visszakerült tárgyak közül. Alján két nemesi címer, az egyik a Koronka családé, a másik a Wattayaké. A szőnyegbe szőve négy név: Gábor, Lajos, Juci és Sári.

– Judit az édesanyám – jegyzi meg mellettünk Elemér.

A szőnyeg székely perzsa, *Szilárdfyné Szalai Margit*, Pomáz neves képzőművésze tervezte. Készítéséhez is családi legenda fűződik. A két lány csomózta soronként egy hatalmas keretre feszítve a negyvenes évek elején, s addig sosem fekhettek le, amíg a napi penzummal, két sorral nem végeztek. Ezt hallva az egyik rokon azt mondta, ez emberkínzás…

Miután megcsodáltuk a szőnyeget, az asztal visszakerül a helyére, rá pedig családfa, családi fényképek, tervrajzok.

A Szentpétery család örmény, az erdélyi Erzsébetvárosból származtak el. A nemességet Szentpétery Kristóf kapta 1760-ban Mária Teréziától. Vele együtt nemesült a családja is. Felesége Kopatz Sára, fia, János, annak felesége Csiki Apollónia, fiai, Kristóf, Dávid, Péter, lányai Mária és Anna, valamint első feleségétől Csika Évától született fiai, Antal, és annak felesége Veronika, továbbá Szalvátor, Domonkos és István, lányai Anna és Katalin.

Nézegetem a családfát, látom, Kristóf, Dávid és Péter egy évben haltak, 1849-ben. Igen, a szabadságharcban áldozták életüket.

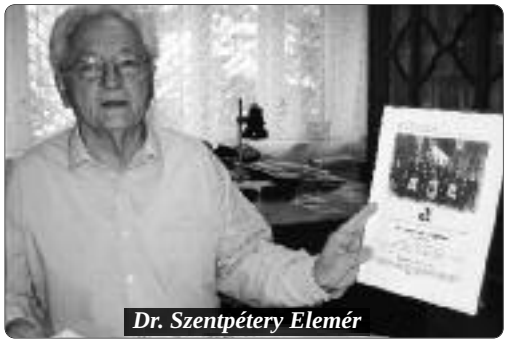

Dr. Szentpétery Elemér

Haláluk után, de még a szabadságharc leverése előtt felkereste a családot egy honvédtábornok, és kérdezte, mit tehet a családért az őt ért nagy vesztesség enyhítése érdekében.

– Semmit – hangzott az édesapa válasza. – A fiaim a hazáért áldozták az életüket.

Erdély elszakadását követően a családfő, *dr. Szentpétery Lajos* nem volt hajlandó esküt tenni a román államra, ezért hivatalát elveszítette. Magyarországra települt, Kiskőrösre, majd egy év múltán, 1923 és 1929 között a pomázi járás főszolgabírói tisztét töltötte be. Nevéhez fűződik egyebek mellett a budakalászi és a piliscsabai világháborús emlékmű létesítése. 1929-től Kalocsára helyezték főszolgabírónak. Hirtelen halt meg, kívánságára Pomázon temették el 1937-ben.

S hogy miképpen kötődik össze a Szentpétery és a Wattay család? A Koronka család által.

A könnyebb érthetőség kedvéért tekintsünk egy kicsit visszább az időben. Wattay Györgynek, akinek Pomáz és a református hívek a templomuk építését is köszönhetik, egyik fia volt Dániel. Az ő fia, Lajos, Lajosé pedig Gusztáv. Az ő felesége volt Mares Vilma. Wattay Gusztávval halt ki a család férfiága, ugyanis három lányuk született, akik közül az egyiket, Paulát vette feleségül mezőbergenyei Koronka Gábor. Négy gyermekük született, akik közül a harmadikként született Juditot vette nőül Szentpétery Elemér 1943-ban. Nekik is három gyermekük született, másodikként 1946-ban Elemér, akinek a vendégei vagyunk.

*

– Nyaranta a templomban ott ültem nagymamám, Wattay Paula, édesanyám és nagynéném mellett – mutatott a jobboldali fallal párhuzamos padra Szentpétery Elemér, amikor a gyülekezeti Biblia hétről hétre történő átadása során néhány mondattal emlékezett a gyermekkorára.

Teljes életút ismertetésére ilyenkor természetesen nincs lehetőség, csak kiragadott momentumokra. Elemér elmondta, hogy építészként a cége távolította el a rendszerváltást követően az Országház tetejéről a vörös csillagot. Akkor már tudtam, hogy kérni fogom a lehetőséget: mutathassam be a gyülekezeti újságban is…

Kezdjük azzal, hogy miként is került kapcsolatba a Szentpétery és a Koronka család. Nos, amint említettem, Szentpétery Lajos járási főszolgabíró és a Wattay leszármazott Paula férje Koronka Gábor tiszti főorvos munkájuk során gyakran időztek együtt a járásban. Innen a közelebbi ismeretség. A két család

1986. Esküvői kép

összejárt, s a főszolgabíró fia pedig, aki a keresztségben a *Gerő Elemér* nevet kapta, megkérte Koronka Judit kezét.

Gerő Elemér eredetileg a Ludovikán végzett katonatiszt volt, légvédelmi tüzér. A háború után leszerelt, és építész lett.

Innen Elemér hivatása is. Pesten laktak, ám a nyarakat a nagypapánál, a doktornál töltötte. Gyakran időzött a Matyókéknál is. A családnál gyakran rajzolt, különösen Aladárnál, aki neves sportlétesítményeket tervezett. Hiába volt azonban a családi indíttatás, a tehetség, aki 1958-ban felvételizett a középiskolába, annak bizony megnézték a pedigréjét is. Ez pedig Elemér esetében a hatalom akkori birtoklói szempontjából pöttyös volt, ahogy akkoriban mondták, arisztokrata származása miatt X-es, akinek a népi demokráciában az Ybl Miklós Építészeti Szakközépiskolában helye nincs. Végül azonban az édesapja kapcsolata

révén – annak idején egy miniszterhelyettesnek is tervezett – csak felvették. Innen pedig már egyenes útja vezetett az egyetemre.

Elemér pedig megkezdte szakmai sikerekben gazdag életét. Diplomája kézhezvételét követően két évig az egyik fővárosi építőipari vállalatnál volt kivitelező építésvezető, majd 16 évig ugyancsak a főváros Ingatlankezelési és Építési Főigazgatóságán dolgozott. Elsősorban a belső kerületek rehabilitációjában vett részt. A rendszerváltás éveiben a Műemlékhelyreállító Kisszövetkezet főmérnöke volt. Ekkor történt az a bizonyos vörös csillag eltávolítás is.

– Azonnal meg akarták venni a szétfűrészelt darabjait – meséli mosolyogva. – Erről azonban szó sem lehetett. Ma is ott pihen a Parlament padlásán.

Ez a kisszövetkezet újította fel az épület kupoláját is. Ezt követően, 1992-től saját magáncégének ügyvezetője. Lakó- és középületeket tervez, településrendezési terveket készít, műszaki és banki ellenőrzéseket vállal. Pályafutása során számos társasházat és klubházat, könyvtárat, tornatermet tervezett.

Képeket mutat, elkészült társasházakat, a kép sarkába pedig a tervezett látványtervet applikálva, amely persze kísértetiesen hasonlít az elkészült műre. A legnagyobb műve egy kétszer 122 lakásos társasház Kőbányán. Pomázon is tervezett néhány családi házat.

1991. március - A vörös csillag levétele az Országház tetejéről

Ne higgyük azonban, hogy Szentpétery Elemér életében csak a munka létezik. Feleségével több mint három évtizede kötötte össze az életét, kettőjüket öt gyermek és 10 unoka örvendezteti. A nagy család gyakran időzik a Fáy utcai házukban, amelynek óriási udvarán van hely közös játékra, focira is.

– Ezért is nem ültettem több fát – mutat a füves focipályára Elemér.

A gyakori vasárnapi összejövetelek mellett is igyekszik a pár minél több alkalommal részt venni az istentiszteleteken. Elemért – említettem az örmény gyökereit – római katolikusnak keresztelték, a református vallással anyai nagyszülei és édesanyja révén is-merkedett itt Pomázon. Nagyon szerették a pasaréti *Joó Sándor* prédikációit is hallgatni, Újpesten, ahonnan 9 éve költöztek Pomázra, *Gyökössy Endre* gyülekezetébe jártak, utóbb az ugyancsak újpesti lelkész, *Szigeti János* elmélyült prédikációi jelentettek számukra lelki feltöltődést – mint ahogy amióta itt élnek Pomázon, *Nyilas Zoltán* esperes úré és *Máthé Zoltán* lelkipásztor úré.

Hálásak a sorsnak, hogy életüknek ebben a szakaszában Pomázon lakhatnak, és a kedves, szeretett pomázi gyülekezet tagjai lehetnek. Mint ahogy Elemér számos őse évszázadokon át.

Hardi Péter ■

Április 30-án, a Biblia-staféta bizonyságtevőiként

PÜNKÖSDI LEGÁCIÓ

Pünkösd ünnepének hétfőjén istentiszteleteinken VARGA FANNI legátus, a KRE Hittudományi Karának II. éves hallgatója szolgált igehirdetéssel az ApCsel 2. fejezetének válogatott versei alapján.

A SZENTPÉTERY CSALÁD FÉNYKÉPALBUMA

Dr. Szentpétery Lajos köszönti József Ferenc királyi herceget 1926-ban

Dr. Szentpétery Lajos főszolgabíró 1928-ban

1926. Zászlószentelés Pomázon; jobb szélén Dr. Szentpétery Lajosné

Koronka Juci és Sári 1920-ban

A nyolc unoka a Koronka-ház udvarán 1953-ban

felsővattai Wattay Gusztáv 3 leányával, Saroltával, Paulával és Jolánnal és Zboray Levente unokával 1971. szeptemberében

Szentpétery Elemér a Fővárosi Tanács dísztermében mond beszédet az Ifjúsági Parlamentben 1982. márciusában

Az unokák